

Numera pojedyncze przedają się po gr. 10
tylko w Kantorze Głównym przy ulicy
Rymarskiej Nr. 742 na dole.

Prenumerata w Stolicy roczna złtp. 40 —
kwartalna złtp. 12 — miesięczna złtp. 4 —
kwartalna po województwach złtp. 20.

GAZETA POLSKA

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wiadomości urzędowe od wojska.

Do Rządu Narodowego.

Mam honor podać do wiadomości Rządu Narodowego raport otrzymany o spotkaniu zaszłym pod miastem Płońskiem.

Jenerał Milberg, dowiedziawszy się, iż Płońsk zajęty jest przez nieprzyjaciela, postanowił uderzyć na to miasto; około godziny zatém 8 wieczorem d. 4. Lipca r. b. wyszło z obozu dwa bataliony grenadyerów dla zajęcia Wronska, i wspierania działów kawalerji, na Płońsk uderzyć mającej. W tymże samym czasie Jenerał Turno z jazdą również udał się do Wronska, zostawując pułk 6 ułanów w obozie dla oświecania i robienia patrolów. Jeden szwadron pułku 6 ułanów i jedna kompania z pułku grenadyerów, udała się przez Gądowo do Popielczyna, dla uważania Nowego miasta i wysyłania zwiadów ponad Wkrą w dyrekcyi Sochoczyna.

Przededniem 8 szwadronów pod dowództwem Jenerała Jaraczewskiego uderzyło na Płońsk, a przybywszy na wysokość wsi Strachowa część 16j jazdy przeprawiła się przez rzekę Płonka, dla uderzenia na Płońsk z tyłu. Jenerał Jaraczewski zaś traktem Nowego miasta do Płonka od frontu uderzył na to miasto. Jenerał Turno który sam osobiście kierował tą wyprawą pozostał w Wronsku z piechotą i 4 szwadronami. O godzinie 3 rano Jenerał Jaraczewski przyprowadzając do skutku dane mu polecenie szybkością błyskawicy uderzył na obóz kozaków Attamańskich, pułku Następcy tronu, znajdujący się między Płońskiem a Poświętnem, rozproszył cały obóz, zabrał 39 niewolników, dwóch oficerów i konduktora z głównego sztabu, położywszy 16 na placu.

Jenerał Jaraczewski zaszczytne oddaje pochwały pułkowi krakusów dowództwa Podpułkownika Paszyca; wspo-

mina, iż w szczególności odznaczyli się: Porucznik Górski z pułku krakusów, który, dopędziwszy Rotmistrza kozackiego z konia go z sadził, i do niewoli zabrał. Kapitan Lipowski i Porucznik Tyrba, którzy z naczelnyim szwadronem dzielnie na nieprzyjaciela natarli i Piotr Kossakowski krakus który otoczony przez trzech kozaków, jednego wystrzałem z pistoletu zabił, drugich dwóch porąbał, i do niewoli zabrać się nie dał, pomimo otrzymanej rany.

Szef Sztabu Głównego Jenerał dywizji,

(podpisano) Tomasz Zubieński

w Kwaterze Główniej w Warszawie d. 1 Lipca 1831 r.

— *Odezwa.* — Obywatele Powiatu Łuckiego! Kiedyśmy w pierwszych dniach miesiąca Kwietnia r. b. nierozważając ani sił naszych, ani tysiąca przeszkód które zwalczyć należało, ani licznych niebezpieczeństw które nam zewsząd groziły, jedni z najpięrcwszych (godzi się wyznać to z dumą) w oderwanych prowincjach rozwinęli szatandar powstania, i z bronią w rękę do narodowej przystąpili sprawy, wykonawszy uroczystą przed Bogiem i ludem przysięgę na wierność narodowi Polskiemu, wybraliśmy zgodnie tymczasową reprezentacyą powiatową, któraby mając sobie powierzoną władzę cywilno-wojskową, naglącym zaradzała potrzebom. Jednym z takich reprezentantów jednomyślnie przez was ogłoszony zostałem, wiadome was są aż nadto dalsze powstania koleje. Chybiony cel wyprawy Jenerała Dwernickiego i wynikię ztąd wypadki wojenne zmusiły nas szukać przytułku na bratniej ziemi, nie dla wytechnienia po przebytych niebezpieczeństwach i trudach, lecz dla dzielniejszego uzbrojenia dłoni naszych, dla wyszukania nowych środków, ażebyśmy rozpoczęte dzieło do końca doprowadzić mogli. Zebrani w znacznej liczbie w stolicy Królestwa znaleźliśmy uchwałę sejmową z dnia 19 Maja roku bieżącego upoważniającą powstałe powiaty do przystania reprezentantów swoich.

Wejdziecie zapewne w pobudki które nas do jak najrychlejszego korzystania z współuczucia starszych braci naszych zoaglaty. I w tym jeszcze razie jednomyślnie zaufaniem powiatników zaszczycony zostałem. Przyjąwszy, bez względu na zdolność moję i ograniczony stan żoności, tak dostojną misją, uwiadomić was o tém poczytuję sobie za najświętszy obowiązek, i pod najsurowszy sąd opinii waszjej wszystkie czyny i słowa moje poddaję. Rozwinięte w całej sile życie narodowe, tworzące się co raz jawniej, coraz groźniej, powstanie na bratniej Litwie i w innych częściach rozszarpanej Polski, miłą cieszyć się każą nadzieją, iż nie jest daleką chwila w której, z pełną wolą, do używania swobód krajowych przystąpić będziemy mogli. Przystąpicie wówczas zapewne do wyboru reprezentantów waszych, według najściślejszych prawa przepisów. Znajdziecie w gronie waszém wielu, do piastowania tak wysokiego powołania, zdutniejszych i godniejszych odemnie; z radością ustąpic im miejsca cieszę z sobą do szczupłej dziedziuy uosząc przekonanie, że o ile siły moje pozwalaty, dobrze ojczyźnie mojej i wam starał się zasłużyć. A jeżeli i wtedy jeszcze przedłuży się śmiertelna walka o wspólną niepodległość naszą, z rozkoszą ostatnią kroplę krwi moję na obronę ziemi naszej poniosę. — *Xawery Godebski* Poseł powiatu Łuckiego.

— *Reforma reformistów.* — W Zjednoczeniu, czytając opis obchodu uroczystego 29 Czerwca r. b. przez Towarzystwo Patriotyczne odbytego, nie pomału nas zadziwia wgląd na nie okazany przez przyjaciół reformy rządu, a tém samém nieprzyjaciół Towarzystwa. Cieszymy się bardzo tym wypadkiem, objawiającym niejaką reformę szanownych reformistów. Z tego nawet powodu z zadowoleniem można czytać wspomniany opis, rzetelny, pełen tego uczucia jakim wszyscy na obchodzie znajdujący się przejęci byli. Zostawia to jednak każdego, że szanowni Zjednoczeni jeszcze niemieli sposobności słyszenia kapłana wojownika, naszego mówcy narodowego, co tém trudniej jest do przebaczenia, że Redaktorowie pisma Narodowości poświęconego, wszystko co jest narodowóm znać i słyszećby powinni. Każdy tu z szczerzego przyznania się do winy szanownych redaktorów wielki mieć może przykład, że z wieści o nikim i o niczém sądzić nie można i nie wolno, ażeby nie popaść w błąd gruby, w łoszywe i niesłuszne podejrzenie. Nie można by nawet było, dośó pochwalić Panów Reformistów, gdyby tylko to zapytanie: «Zkąd pochodzi taka rażąca zmiana?» do siebie smychy byli zwrócili a nie do Ks. Pułaskiego, który się wcale niezmienił.

— *Manifest polski i rosyjski.* — Dziennik Paryzki National z dnia 17 Czerwca pod tym napisem następujące wystawia porównanie:

Z jednej strony głos surowy i energijny, wyraz dobrej wiary, jeżeli jej podobna istniała kiedy na ziemi; odezwa ludzi zaufanych w sprawiedliwość i świętość swojej sprawy; zdeterminowanych umrzeć jeżeli nie zwyciężą; gdyż przenoszą śmierć na polu bitwy, nad jarzmo niewoli i skon na ruztowaniu. Czytając raporta Naczelnego Wodza, lub odezwy i pisma publiczne Rządu Narodowego, niepodobna uniknąć głębokiego wzruszenia. Nie masz tam żadnej obfudy, żadnego przeistoczenia; prawda jest wystawiona w najczystszeńm świetle; powodze-

nie opowiadane bez nadętości i przesady; niepomyślność z mgławicem, które nic niestraciło odwagi. Wezwania ludów Polskich do odzyskania wolności i niepodległości, nie są opierane na zmyślnych obietnicach i zwodniczych nadziejach; ale przeciwnie na szczerzej otwartości, która wystawia potrzebę ciężkich trudów, nadzwyczajnych wysilen, poświęcenia wszystkiego; długą i krwawą walkę a nawet i zniszczenie obecnego pokolenia w celu odzyskania ojczyzny. Nie wiemy wprawdzie co bardziej podziwiać należy: czy naczelników w ten sposób przemawiających czyli też lud do którego tak mówią. Zdaje się że czytamy Plutarcha opisującego nieśmiertelne narady owego panującego ludu (Greków), który nigdy większym nie był jak w chwilach zagrażającego niebezpieczeństwa.

Coż widzimy z drugiej strony? Gwałty, obelgi, kłamstwa, dziecinne gniewy na komitet Paryzki pobudzający do rewolucyj, na powstanie wybuchłe na Żmudzi i Ukrainie; — ludzi najwięcej zepsutych w Europie wzywających Boga w którego niewierzą i odwołujących się do praw, które pogwałcili i ciągle bez wyjątku gwałcą; — gabinet rozbojniczy mówiący o prawości; mówiący o bezpieczeństwie i pokoju powszechnym, gdy przed dziesięciu miesiącami gotował się do rzucenia swojego wojska na granice Francyi; gabinet który zwykłe swoje zdrady i podstępny biorąc za zręczność, a swoją powagę nad nieoświeconemi ludami za dowód światła i sztuki rządzenia, pragnie szalony osiągnąć przewagę i panowanie nad nową Europą, u której przeciwnie szukać z pokorą powinien nauki i światła.

Każdy uczciwy człowiek nie może nic innego wyciągnąć z porównania pism gabinetu rosyjskiego i rządu polskiego. Nie pytamy się przede gdzie jest słuszność, dobre prawo, czystość i świętość sprawy? Pytanie to byłoby zbyt bezcelne. Lecz pytamy się: gdzie jest oświecenie, i czy większa jest cywilizacya nad brzegami Newy niż nad brzegami Wisły?

Trzeba wiedzieć co to jest Rząd Rosyjski, który pragnie stanowić prawa Europie dziewiętnastego wieku: jest to obóz cudzoziemców osadowionych w okolicy na pół dzikięj, którzy po większej części nie mają w tym kraju, ani rodziny, ani podpory, ani istotnego stanu i majątku. Są to Niemcy, Włochy, Grecy, Anglicy i Francuzi nawet, którzy ciągnąc korzyści z ziemi moskiewskiej i chcąc uzyskać przebaczenie za swoje przywłaszczenia, przypuścili do podziału łupów kilka narodowych famili. Sam dom panujący cesarski jest tylko w połowie rosyjskim; i dla tego też jedynie przez najściślejszą i najsroższą policyą i przez utrzymanie wielkiej siły zbrojnej, potrafiła się ta krucha budowla aż dotąd utrzymać.

— Pan Ludwik Stecki obywatel z Wołynia, tworzy pułk I Wołyński Wolnych Kozaków.

— Sąd wojenny na Jankowskiego ciągle pracuje nad jego sprawą.

— Wielu z powstańców Podolskich, którzy przymuszeni byli wkroczyć do Galicyi, przybyło do naszej stolicy.

— Młodzieńcy, którzy opuścili szkoły, udali się do armii i odnieśli chwalebne rany, teraz w czasie rekonwalescencyi, uczęszczają do klas i z pilnością do nauk się przykładają; po wyzdrowieniu natychmiast pospieszają do walki.

— Donoszą z Paryża że Anglia i Francya bliżkie są do uznania niepodległości naszcej.

— List odebrany z Drezna zapewnia, iż tam nie przybyły, wiadomo z jakiej przyczyny dwie ostatnie poczty z Petersburga.

— Wyczytawszy w Numerze 175 Gazety Warszawskiej z dnia 3 b. m., że odlewaczowi posągu Kopernika, nie powiodło się odlewanie armat w Warszawie; oznajmiam, że to jest zupełny fałsz, i najuroczyściej oświadczam się przeciw rzeczywistości powyższego twierdzenia. Dodatek zarazem winieniem, że gdybym był użyty do odlewania armat od czasu jak je zaczął, byłbym już Jenerałowi Bontemps tychże sto dobrych sztuk dostarczył.

Ambroży *Lienard*,

odlewacz posągu Kopernika i posągu Ks. Poniatowskiego.

— (Nad.) — *Jeńcy Rosyjscy*. Zyczymy sobie wszyscy, aby się żadna pomiędzy nami zdrada nie wykryła; — pragniemy, aby święta nasza sprawa, jak się szlachetnie zaczęła, tak się zakończyła bez plamy. Dałby był Bóg, aby żadna zdrada, nie przyćmiła sławy Polskiego imienia. Lecz ślady tego piekielnego płodu, już się niestety objawiły! Wszakże, między ludźmi trudno szukać doskonałości; — hańba jednej lub kilku osób na cały naród spływać nie może. Knuła się u nas zdrada; bo liczne zdarzenia przypadkowe na pozór ale w gruncie blisko z sobą powiązane dowodzą tego. Ucieczka wyższych oficerów Rosyjskich z Częstochowy miała swój cel zapewne obrachowany; dochodziły nas wiadomości, że do miasta Szlązkiego Lublińca miał przybyć zapas mundurów dla Moskali. Wszystkie do uknućcia zdrady było przygotowane. Z miasta Zarek w powiecie Lelowskim, uciekło 120 jeńców; poszli za nimi w pogon mieszkańcy, a nie mogąc doścignąć, schwytali o milę kilkunastu zbiegów z innej partyi, to jest jeńców uchodzących z miasta Jędrzejowa. Szczególnie to były wypadki, gdyby nie były wyrachowane, że jeńcy rozmaitych i dosyć odległych od siebie punktów uciekali prawie razem i w jednym kierunku. Rząd powinienby ściśle tego wszystkiego dochodzić, pociągnąć do najsurowszej odpowiedzialności urzędników, którzy należytego dozoru nad jeńcami nie utrzymali; — wykryły się przez to cały watek haniebnej zdrady. Zwrócić to przynajmniej powinno bacznosc Rządu na urzędników, którzy przywiązani do dawnego despotyzmu moskiewskiego, pomimo nieufnosć mieszkańców, pomimo prośby o ich usunięcie, dotąd urzędy ze szkodą sprawy publicznej piastują. — Wiadomo nam jest przynajmniej, że niektórzy burmistrzowie, ciemiężcy mieszkańców, mimo tak wielkich ciężarów i ofiar przez tychże mieszkańców poniesionych, dokuczali im jednak w sposób najnieznośniejszy; — jeńców Rosyjskich wysyłałi na egzekucye, przymuszali mieszkańców do dawania tymże największych wygód, a dostatecznego nad nimi nie rozciągnęli dozoru. Błagamy Rząd Narodowy o większy na takich Ichmościów dozór, a przynajmniej o wymiar sprawiedliwości na tych, którzy do niego zaskarżeni zostali.

F.

Pogłoski dzienne.

— Strzelcy Grothusa przyprawdzili z Rachowa do Solca 180 dragonów z koniami, wraz 4 oficerami. Major i Kapitan tych dragonów na placu legli.

— Do Zamościa przybyło 2000 Podolanów na koniach dobrze uzbrojonych.

— Znowu mówią o zdobyciu Wilna przez Jenerała Dembińskiego.

— Choroby okropnie grasują w wojsku najezdniczym; — Moskale wymierają całemi plutonami.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

W Ł O C H Y.

Z Rzymu 11 Czerwca.

Diario di Roma umieścił wiadomienie o sekularyzowaniu legacyj. Nie były, więc bezskuteczne przedstawienia niektórych posłów zagranicznych, objawienie się życzeń narodu nie pozostało bez żadnego owocu. Laicy więc obójną Rządy legacyj; pomiędzy znakomitszymi Urzędnikami jeden się już tylko duchowny znajduje Monsignor Asquini w Ferrarze, osobisty przyjaciel Papieża. Ojciec Święty poznał potrzeby kraju, chce im zadosyć uczynić, i Deputowanym z Bolonii oświadczył, że to co teraz następuje w skutek ich żądań, jest dopiero początkiem popraw zamierzonych. Zdaje się, że duch partyi Rządu Stolicy apostolskiej przeciwnej ustać już powinien, jakkolwiek objawiły się w ostatnich czasach ślady nieukontentowania, zachęceń do zaburzenia, kartki z napisem „śmieść Księgom, wolność albo śmierć.“

Podatek osobisty.

Gdyby układ towarzyski był tyle u nas udoskonalony, iżby każdy Polak odbierał od społecznosci jak tylko bydy może najwyższe i najstosowniejsze wykształcenie pod trojakim względem: moralnym, umysłowym i przemysłowym; i gdyby następnie każdy był umieszczany tylko według swoich zdolności a wynagradzany podług zasług; wtenczas, ponieważ wszyscy równieby korzyści odnosili ze stowarzyszenia, wszyscy mogliby i byłiby obowiązani przykładać się do ponoszenia ciężaru publicznego. Lecz i wtenczas nawet bezwarunkowa równosc w rozkładzie tego ciężaru na pojedyncze osoby, byłaby krzyżującą niesprawiedliwością: bo wszyscy ludzie nie posiadają równych organicznych usposobień, a tém samém nie mogą się wznieść do równego udoskonalenia. Cóżby powiedziane o tym człowieku, który zobowiązany do przeniesienia jakiego materiału z jednego miejsca na drugie za pomocą ludzi, równoby nim obciążał sterców, dzieci i czerstwych najsilniejszych młodzieńców? Toż samo zupełnie należałoby powiedzieć o tym rządzie, który sterując narodem uorganizowanym podług powyższych zasad, chciałby każdego równą i tąż samą ilością ciężaru publicznego obarczyć.

A jeżeli w najwięcej udoskonalonym układzie towarzyskim i wśród najwyższego powszechnego szczęścia narodu, byłoby krzyżującą niesprawiedliwością zarówno każdego tąż samą ilością ciężaru publicznego dotykać; czémże to będzie w stanie dzisiejszym społeczności ludzkiej, gdzie opieka towarzyska jest przywilejem, gdzie każdy jest zostawiony samemu sobie, gdzie najmniej trzy czwarte części ludu, prócz odwiecznej nędzy, niewiadomości i przesądów nic więcej po przodkach swoich nie dziedziczy? ...

Podatek zatem na wszystkich osobach zarówno ciążący, jest nietylko niedorzeczny; ale i w najwyższym stopniu niesprawiedliwy.

W rozkładzie przeto ciężaru publicznego nie należy przyjmować za zasadę liczby mieszkańców kraju, ale raczej dobrze obrachowaną ich możność.

W dzisiejszym stanie podatowania zwykle nie zważają na to prawodawcy, ile kontrybuent może być pociągany do ponoszenia publicznego ciężaru, bez sparaliżowania jego przemysłu i pogwałcenia pierwszych jego potrzeb; ale raczej wyszukują wszelkich środków wymusu i wydzierstwa bez względu na przemysł, oświatę i los najliczniejszej, najpracowitszej a najędźnierzej klasy ludu.

Ekonomistom się zdaje, że położyli niewzruszoną zasadę podatowania, kiedy wszyscy prawie jednomyślnie ogłosili, iż każdy podatek powinien być pobierany tylko od czystego dochodu. Gdyby układ towarzyski był tak doskonałym jakżeśmy to na początku założyli, wtenczas nawet ta zasada nie mogłaby się w całości utrzymać: bo dwie np. osoby A i B, z których pierwsza ma 100,000 a druga 1000 złt. czystego rocznego dochodu, nie mogą słusznie w stosunku tych liczb do ponoszenia publicznego ciężaru być pociągane. Gdyby bowiem obie zapłaciły np. po 1/10 części swojego dochodu na podatek; osobie A zostałoby się 90,000, a osobie B 900 złt. Jeżeli 900 złt. czy stego dochodu jest dostateczne do utrzymania rodziny osoby B, osoba A ze swoją rodziną jako nie stanowiąca wyjątku z rodzaju ludzkiego, jako nie mająca 10 żądań w miejscu jednego, jako nie potrzebująca dziesięciu sukien zamiast jednej; mogłaby wybornie na takimże samym dochodzie przestać. Ale dajmy na to, że osoba A jest jaką potworną istotą w rodzie ludzkim i że potrzebuje 10 razy więcej, niż inne a mianowicie osoba B; wtenczas dla przyzwoitego jej utrzymania potrzebaby było 9000 zamiast 900 złt. a reszta z 90,000 powinaby zostać użyta na wzniesienie przemysłu lub podatek. Ztąd się okazuje, że możność ponoszenia publicznych ciężarów osoby A jest przynajmniej 910 razy większa niż osoby B; mianowicie jeżeli zważymy, że wszelkie wykształcenie człowieka i wszelkie środki polepszenia jego bytu, wypływają z towarzystwa, przez nie się rozwijają i utrzymują; a zatem i korzyści ztąd wynikające nie na same tylko pojedyncze uprzywilejowane osoby spływać powinny, ale raczej na całą jeden naród składającą rodzinę.

Nie dość na uznaniu w powyższem przypuszczeniu słuszności. Nie dość wyprowadzoną z niego zasadę do podatowania wprowadzić. Bo osoby nawet równy dochód czysty pobierające, nie zawsze powinny być zarówno do znoszenia publicznego ciężaru pociągane. Dla wyjaśnienia tego przedmiotu przypuścmy, iż jak i rzemieślnik pracujący największym wysiłeniem, ma rocznie czystego dochodu złp. 1000 i że jaki gnuśny próżniak, którego jedynem jest zatrudnieniem szukanie zabaw, jedynym znojem nudy, i jedyną cnotą iż tylko 5 i 7 przykazania bożego nie gwałci; dajmy mówić na to, iż ten Jegomość pobiera także czystego dochodu złp. 1000. Pytam się każdego, nie mówię już miłującego słuszność i ludzkość ale tylko cokolwiek rozsądnego człowieka, czyli ci dwaj

kontrybuenti mają być podatkiem zarówno ciążeni?... Wątpię bardzo, żeby mi kto śmiał odpowiedzieć, iż rzemieślnik, jako mający sposobność zarobkowania i spekulowania, powinaby więcej zapłacić. Wątpię żeby kto chciał utrzymać iż obadwa równą ilość podatku płacić mają. Wątpię nawet, iżby mi kto usiłował przeczyć, że próżniak powinien daleko więcej płacić niż pracowity rzemieślnik, który przez to samo iż pracuje przykłada się do dźwignania ogólnego towarzyskiego ciężaru. Bo — jeżeli próżniak ma własność gruntową lub jaki kapitał ruchomy, z którego rzeczony dochód pobiera, i swobodnie w gnusności wegetuje, nie idzie zatem wcale, żeby się w towarzystwie ludzkim tak żyć godziło. Chciałby kto być właścicielem całej nawet kuli ziemskiej, a gdyby na niego nikt z ludzi nie pracował, musiałby z głodu umierać, lub sam korzonków wyszukiwać, i niemi się nędznie żywić. A gdy dziś właściciele nie mogący iść w porównanie z tamtym, żyją swobodnie a niekiedy wystawnie bez osobistej pracy, to dowodzi, iż żyją owocem pracy drugich... A zatem ci drudzy zapłaciwszy już raz podatek próżniakom, drugi raz go rządowi płacić niepowinni... W dzisiejszym stanie rzeczy klasa przemysłowa, we wszystkich krajach, podwójnie się opłaca rządowi i próżniakom żyjącym kosztem towarzyskim. A i to nawet co wychodzi na opłatę dla rządu z rąk próżniaków, składają pracownicy: bo kto nie pracuje i całkowicie kosztem bliźnich jest utrzymywany, nie nikomu dać nie może czegoś od drugich nie wziąć... Wzdrygnie się tu nie jeden, na jakobinizm, na demagogię i podkopywanie zasad porządku towarzyskiego... Tak się zawsze wzdrygali i wzdrygają próżniacy, gdy im kto przypomina, że nie powinni żyć kosztem towarzystwa, ale zwłaszcza pracy... Tak się wzdrygali miłośnicy towarzyskiego porządku, nieprzyjaciele jakobinów i demagogów, na których w żadnym wieku nie zbywało, kiedy im Chrystus po bratersku z ich niewolnikami żyć nakazywał i kiedy ich zalecał miłować jak siebie samych... Zawsze demagogia była dla próżniaków niebezpieczną, zawsze zbrodnią godną szubienicy...

Jeżeli powyższe uwagi są bezzasadne i dla ludzkości zgubne, każdy człowiek cnotliwy jest obowiązany wykryć ich szkodliwość i mnie jako błądzącego na lepszą drogę naprowadzić. Jeżeli przeciwnie są gruntowne i dla dobra publicznego pożyteczne, powinien je upowszechniać: a jeżeli tego nie czyni staje się zdrajcą rodzaju ludzkiego. Wzywam przeto *Zjednoczenie* jako dziennik, który najwięcej dobrego przy powstaniu swoim obiecywał i na inne publiczne pisma z powagą katońską powstawał. Zaklinam je na miłość ojczyzny i ludzkości, aby uwagi powyższe w swoim piśmie *dostownie* umieściło: albo też zgubne zasady w nich zawarte przyzwolicie odparło.—Przyrzekło *Zjednoczenie* nienawidzić wszystko obce, poświęcać się narodowości i popierać to wszystko, co tylko nasz naród wzniesić, uszlachetnić i wstawić może. Piękne mu otwieram pole: bo jeszcze nigdzie na całej kuli ziemskiej powyższe zasady do podatowania nie zostały wprowadzone.